

Comes Vertides

Sant Feliu Sasserra

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sector nord-est del terme municipal
Emplaçament A 900 metres per pista forestal de la carretera B-431, punt quilomètric 65

Coordenades:

Latitud: 41.95874
Longitud: 2.02422
UTM Est (X): 419136
UTM Nord (Y): 4645656

Classificació

Número de fitxa 08212 - 18
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XVII-XVIII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: L'edifici presenta la façana principal, orientada al sud, i la façana est totalment reformades amb totxana i ciment, d'una reforma realitzada durant els anys seixanta
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 007A00009
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dt., 04/04/2006 - 02:00

Descripció

Les Comes Vertides està situada al vessant est de la carena en la que es troba emplaçat el poble de Sant Feliu Sasserra i la carretera que travessa el terme. Es troba al peu del Bosc de Comes Vertides, en un punt des d'on es divisa la vall del riu Bassí i la Torre d'Oristà.

Es tracta d'una masia de grans dimensions composada per un volum central de planta rectangular, una masoveria, i diverses construccions annexes d'us agropecuari que tanquen la lliça.

El volum principal està format per planta baixa, primer pis i golfes i teulada a doble vessant amb aigües a la façana principal. El murs de càrrega són de maçoneria de pedra amb reformes de totxana a les façanes sud i est. Presenta cantonades diferenciades, alguna de les quals ha quedat integrada al mur denotant una ampliació de la masia.

La façana principal, orientada al sud, presenta grans reformes i només conserva una part original a l'extrem esquerra on es mantenen tres finestres emmarcades amb pedra, dues amb brancals i llinda bisellats i una de les quals amb amplit motllurat. La resta de la façana està totalment reformada i només resulten destacables els brancals de pedra de la porta principal i un carreu a la cantonada de l'extrem dret on hi ha la següents inscripcions: 1704, i 1688 Anton Comas.

La façana oest presenta set obertures, sis de les quals emmarcades amb pedra, una a la planta baixa, tres al primer pis destacant la de l'extrem dret emmarcada amb pedra bisellada i amplit motllurat, i tres a les golfes. A l'esquerra de la façana hi sobresurt a nivell de planta baixa una estructura construïda amb pedra i teulada a una vessant que correspon al galliner.

La façana nord presenta nou obertures disposades irregularment. A nivell de planta baixa hi ha una porta de nova construcció i tres finestres a mode d'espitllera emmarcades amb pedra. A nivell de primer pis s'obren dues finestres emmarcades amb pedra bisellada i amplit motllurat, la de l'esquerra amb data de 17+99. A les golfes hi ha tres finestres emmarcades amb pedra, una de les quals amb decoració geomètrica a la llinda.

La façana est està dominada per una eixida que ha estat reformada i presenta dos contraforts a la planta baixa. A la part dreta i a nivell de primer pis s'obren dues finestres emmarcades amb pedra i amplit motllurat.

A uns metres d'aquesta façana s'hi ubiquen el femer i la masoveria, ambdós construïts amb pedra. Al costat de la masoveria hi roman una porta emmarcada amb pedra d'arc rebaixat adovellat i data de 1629 a la clau, que dóna accés a la lliça delimitada per diverses estructures annexes d'us agropecuari, amb diverses obertures emmarcades amb pedra bisellada, que formen les quadres, les corts i els corrals.

Història

La masia de Comes Vertides, també esmentada com Comes Bartides, es troba documentada des de la baixa Edat Mitjana amb documents de 1300 conservats pel propietari. Va passar a pertànyer al monestir de Santa Maria de l'Estany i tenia terres repartides entre diversos senyors alodials com el Paborde de Palau, l'abat de la Portella i la família Tord, que senyorejaven el castell de la Cirera. En un capbreu del monestir de Santa Maria de l'Estany datat entre finals del segle XIV i principis del XV apareixen unes peces de terra del mas Comes, corresponent a la batllia del mas Serra de Sant Feliu, com a propietat del monestir. A tall d'hipòtesi, sembla probable que l'Arnau de Comes, que apareix com a parroquià de Sant Feliu en una visita pastoral de 1331 fos de Comes Vertides, encara que també podria ser de Comes Òlibes.

En un document de 1537, Guillem de Pinosa, prior de l'Estany fa carta precària a Joan Flaquer com a propietari útil del mas Comes Vertides i altres masos. Uns anys més tard, al 1553, es troba reflectida al fogatge general com a Pere Blanguer, mas Comes Bartides.

Bibliografia

AADD, Sant Feliu Sasserra. Capital històrica del Lluçanès: dels orígens als nostres dies, Centre d'Estudis del Lluçanès i Centre d'Estudis del Bages, 2003
IGLÉSIES, J, El fogatge de 1553. Estudi i transcripció, Dalmau, Barcelona, 1981
MASRAMON, R, Identificació del Castellot de Sant Feliu Sasserra, Patronat d'Estudis Ausonencs, 1983
ROCAFIGUERA, F de, El capbreu de la cambreria de Santa Maria de l'Estany de temps del cambrer Antoni Bet, Patronat d'Estudis Ausonencs, 1987

